

«نوروز بایرامی»؛ آداب عید نوروز در زنجان

آداب و رسوم در زنجان مانند سایر استان های کشورمان ایران با چهارشنبه سوری (یا به زبان محلی زنجان ایل آخیر چهارشنبه سی) ، خانه تکانی ، چیدن سفره هفت سین و ... همراه است. بوی خوش بهار و عید آداب و رسوم های قدیم را زنده می کند و همه جا رنگ و بوی خوش بهار را می گیرد.

ما می خواهیم در این مقاله شما را با آداب و رسوم مردم زنجان در عید نوروز آشنا کنیم:

خوراکی های زنجان در عید نوروز

خوراکی های اصیل زنجان جزو جدا نشدنی رسومات این شهر است. خوراکی های محلی که در عید نوروز در اکثر خانه ها یافت می شود و برای پذیرایی از مهمانان آماده می کنند.

سمنو : سمنو یکی از خوراکی های خوشمزه و شیرین که در سر سفره هفت سین هم قرار می گیرد که با استفاده از گندم ، آرد و جوانه گندم پخته می شود.

قاووت : قاووت یکی از خوراکی های شیرین در زنجان است که قدیمی های این شهر بهتر می شناسند و عقیده آن ها بر این بود این خوراکی سردی از بدن خارج می کند . این خوراکی با استفاده از توت خشک ، انجیر خشک ، سنجد ، گندم بو داده ، کنجد ، عناب و شکر قهوه ای تهیه می شود.

رسم جالب در شب چهارشنبه سوری در زنجان

جالب است بدانید که یکی از رسم ها در زنجان ، چیدن تخم مرغ در پوست پیاز در لای برنج شب عید می باشد به این صورت که تخم مرغ ها را شسته و با نخ پیاز قرمز را دورش می پیچد و آن ها را لا به لای برنج آبکش شده می گذارند و بعد از مدتی هنگام غذا خوردن به هرکس یک تخم مرغ را می دهد که پوست پیاز آثار جالبی روی آن گذاشته است که بزرگتر خانواده طبق نقش های روی تخم مرغ پیش بینی هایی می کند .

مراسم قاشق زنی

این مراسم در آخرین چهارشنبه سال اتفاق می افتد که بعد از خوردن شام زن ها چادر بر سر می کنند و همانطور که کاسه و قاشق شان در به هم می کوبند و بر دم در خانه مردم می روند و طلب هدیه می کنند و صاحب خانه هم پول ، آجیل یا جوراب در کاسه می گذارد .

شال سالما در زنجان

یکی دیگر از رسم و رسومات شهر زنجان در چهارشنبه سوری شال سالما است به این صورت که جوان ها شال های خود را از پابجا به داخل خانه آویزان می کنند تا اعضای خانه برایشان چیزی بگذارد و آن را تکان می دهند تا فرد بفهمد و شال را بالا بکشد.

تکم خوانی در زنجان

آیین تکم خوانی سالیان سال است که در زنجان رواج دارد . هر ساله تمام مردم با فرا رسیدن عید نوروز در انتظار تکم چی می مانند تا تکم چی به عنوان سمبل شادی و نشاط خبر از آمدن بهار بدهد.

تکم یک عروسک سنتی چوبی است به قطر ۴ سانتی متر و روی آن را با پارچه مخمل قرمز پوشانده شده و بر روی پارچه پولک و سکه و … تزئین

می کنند . تکم معمولا شعر های درباره عید نوروز یا زندگی روزمره می خواند.

تهیه سفره هفت سین از رسوم مردم زنجان در نوروز

مهم ترین آداب و رسوم در عید نوروز ، هفت سین است . در انتخاب این عدد توجه بسیاری شده همچنین ایرانیان باستان این عدد را با هفت جاودانه و مقدس ارتباط می دادند . در گذشته مردم زنجان با پختن اردک و حلوا و سمنو از مهمان ها پذیرایی می کردند اما امروزه مانند دیگر هموطنان خود در سفره هفت سین ، سماق ، سیر ، سکه ، سنجد ، سمنو ، سرکه ، سبزه قرار می دهند .

دید و بازدید در عید نوروز

در گذشته دید و بازدید به دو روز اختصاص داده می شد یک روز مخصوص آقایان که (کیشی لر گونو) نام داشت و روز دوم مختص به خانم ها و (خانیم لار گونو) نام داشت اما امروز زنان و مردان دسته جمعی به عید دیدنی می روند.

در زنجان صله رحم جایگاه بالایی دارد و اولین روز در عید نوروز حتما به منزل بزرگترین عضو خاندان می رود و دید بازدید های دیگر به حرمت بزرگی و در نهایت فامیل نزدیک صورت می گیرد . نوروز حتما به منزل بزرگترین عضو خاندان می رود و دید بازدید های دیگر به حرمت بزرگی و در نهایت فامیل نزدیک صورت می گیرد .

دادن کادو به نو عروس از رسوم عید نوروز در زنجان

یکی دیگر از رسم های در زنجان هدیه دادن خانه داماد به تازه عروسشان است . خانواده خنچه های از شیرینی ، آجیل ، میوه ، طلا و ... درست می کنند و در مجمعه های بزرگ مسی با ترمه های قرمز تزیین و می پوشانند و راهی خانه پدری عروس می شوند . پدر و مادر عروس به استقبال می روند پول یا هدیه کوچکی می دهند و هدیه های خانواد داماد را می گیرند و آن ها را دعوت به داخل منزل می کنند . همچنین این اتفاق سال دیگر برعکس می شوند و این کارا خانواده عروس برای داماد انجام می دهد .

قارا بایرام یا عید نوروز برای افراد داغ دیده

قارا بایرام اولین نوروزی است که کسی در خانواده فوت کرده و کل خانواده جشن نمی گیرند و به این صورت خانواده عزادار در خانه می نشیند و آشنایان و خویشاوندان به خانه ها می آیند و برای شادی روح مرحوم فاتحه می فرستند و میزبان با خرما و چای پذیرایی می کند . همچنین سفره هفت سین هم پهن نمی کنند .

خواندن سوره یاسین

خواندن چهل بار یاسین یکی از آیین های شهر زنجان است که در لحظه آغاز سال نو چهل بار یاسین را بر روی آبی قرائت می شود و در آخر آن آب را به عنوان تبرک سال جدید تمام اعضای خانواده می نوشند .

ماهی عمودی

یکی از عقیده های مردم زنجان از قدیم ها این است ماهی به صورت عمودی و بی حرکت باشد سال نو شده و برخی دیگر اعتقاد دارند اگر در یک بالا قرار گیرد خبر از سال نو می دهد.

مراسم سیزده بدر در زنجان

بعد از سیزده روز تعطیلی عید نوروز مردم زنجان هم مانند سایر هموطنان خود در این روز به دامن طبیعت می روند و نهار را در طبیعت می گذرانند. همچنین جوانان با نیت قلبی خود هر چه از خدا می خواهند را با گره زدن سبزه ها می گویند و دعا می کنند و در آخر سبزه ها به دل رودخانه و آب می سپارند ، این رسم گره زدن سبزه در دل جوانان نشاط و شادی را فراهم می کند.